

NUR HİZMETLERİNİN ÖNEMİ VE SİYASETTEN UZAK DURMAK

“Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur’u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz. Kur’ân bizi siyasetten men etmiş, tâ ki elmas gibi hakikatleri, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.”(1)

Şualardaki bir mektupta **“maksadımız, iman ve ahirettir”** şeklinde ifade edildiği gibi, Risale-i Nur’un asıl maksadı ve hedefi iman ve ahirettir. Dünya ile alışverişi yoktur. Ayrıca bununla beraber, ebedî hayatın saadet ve selametine hizmet eden faaliyetler ve hakikatlerden dünyada daha önemli ve öncelikli bir şey *-hakikat noktasında-* yoktur ki, dünyevî bir maksada veya bir şeye alet veya tabi olsun veya onlara tercih edilsin. Değil siyasî ve dünyevî işler için o mukaddes hakikatleri alet etmek, o hakikatlerin kıymetini düşürmemek ve hakka olan hizmetin sırf Allah rızası için ve maddî menfaat düşünülmeden yapıldığına dair inancı sarsmamak için, Risale-i Nur hizmeti adına fiilen siyasete girmemek, önemli bir düstur olmuştur.

Şimdi mektupta geçen şu ifadelerin üzerinde duracağız:

“Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur’a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adâvet etmek, en dinsizleri de onun dindârâne, hakperestâne düsturlarına taraftar olmak gerektir.”(2)

Her insanın vicdanında bir yasakçı bırakan yönüyle iman hakikatlerinin **ilan, ispat ve neşrinden** ibaret olan Risale-i Nur hizmeti, dünyevi hayatın saadet ve selameti için de gayet önemli bir iş görerek her kesimden insanın taraftar olması gereken ve toplumsal faydası yüksek bir manevi hizmet olmuştur.

Risale-i Nur müellifi Bediüzzaman Said Nursi, toplumun ferd ferd eğitilmesi ve aydınlatılmasına önem ve öncelik veriyordu. Daha asrın başında şöyle diyordu:

“Milletin kalb hastalığı, zâf-ı diyanettir. Bunu takviye ile sıhhat bulabilir.”(3)

Bu ifadeler belli ki Şu hadisten ilham alınmıŐtı:

“Dikkat edin! Vücutta öyle bir et parçası vardır ki, o iyi, doğru, düzgün olursa bütün vücut iyi, doğru, düzgün olur; o bozulursa bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir.”(4)

İŞte imanın yeri de kalpte olduğundan, büyük bir insan olarak düşünölen toplumun da her kademedede doğru, düzgün olması için itikadı düzgün insanlara ihtiyacı vardır. Teferruat meselelerle uğraŐmak iŐimizi göremez. Kökü çürümüş bir ağacın yaprak ve dallarını ilaçlamak veya süslemeye çalışmak neticesiz kalır. Toplumda yaygın hale gelmiş olan dindeki lakaytlığın ve ahlakî değerlerdeki bozukluğun kaynağı olan iman zayıflığı, milletin kalbinin hasta olması demektir.

Demek bir toplumu Őekillendirmek ve deĐiŐtirmenin yolu insan inŐasından geçmektedir. Toplumun her kademedede doğru, düzgün olması için itikadı düzgün insanlara ihtiyacı vardır. Reçete ise ancak sağlam inançlı insanlar yetiŐtirmek ve insanların imanlarını takviye ederek toplumun kalıcı ve sağlıklı bir Şekilde düzelmesine zemin hazırlamaktır. Evet, bu iş çok zaman alır ama başka çare yoktur.

Bediüzzaman, bu maksatla Mısır’daki Cami’ül-Ezher tarzında büyük bir İslam üniversitesini Doğu’da inşa ettirerek, din ilimleriyle fen ilimlerinin barıŐtırıldıĐı ve birarada okutulduğu bir ortamda ders alan talebeler yetiŐtirmek istiyordu ve **“Hakikat ancak, vicdanı aydınlatan din ilimleri ile aklı ıŐıklandıran medeniyet fenlerinin birleŐmesiyle ortaya çıkar.”** diyordu. Talebenin ancak bu Şekilde hakikî manada potansiyelini ortaya çıkaracağını, tek kanatla hakikate ulaŐılamayacaĐını, akıl-kalb dengesinin hakikat arayıŐında iki kanat gibi olduğunu, bu ikisi ayrıldığı zaman, birinin taassubu, diğerinin hile ve Őüpheyi netice vereceğini ifade ediyordu. Yani aklî ilimlerin ihmali dinde taassubu ve dinî ilimlerin terki ise ahlakî değerlere sahipsizlikle başkalarını aldatmayı ve sırf Őahsî menfaatini düşünme meylini ve dinden habersiz olunduğu için dinî meselelere karşı ya inkârı veya Őüphe duymayı netice verir.

Bu konuda ortaya koyduğu formöl işte bundan ibaretti:

"Vicdanın ziyası, ulûm-u diniyedir. Aklın nuru, fûnun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecellî eder. O iki cenah ile talebenin himmeti pervaz eder. İftirak ettikleri vakit, birincisinde taassup, ikincisinde hile, Őüphe tevellüd eder.”(5)

Bediüzzaman Said Nursi'nin asrın başında yenilikçi bir eğitim projesi olarak takdim ettiği **“aklî ve dinî ilimlerin bir arada okutulmasıyla beraber, birbirleriyle barıştırılması ve kaynaştırılması”**nın özel ismi olan **“Medresetüzzehra Eğitim Yaklaşımı”** ve büyük bir İslam Üniversitesi olarak vücut bulmasını istediği proje, toplum olarak muhtaç olduğumuz zihinsel dönüşüme ciddî katkılar sağlama kabiliyetindeydi.

Risale-i Nur, tarihin benzerini kaydetmediği bir şekilde yazıldı ve yayıldı. O günlerde Kur'ân'ın okunması ve öğretilmesi ile her türlü dinî içerikli kitabın yazılıp, basılması yasaklanmıştı. 1000 yıllık kültür birikimimizi ifade eden alfabemiz ise yine yasaktı. Böyle elverişsiz şartlar altında telif edilen eserlerin, elle çoğaltılarak muhtaçlara ulaştırılmasından başka yol yoktu.

Eski zamanda kılıçla yapılan maddî cihadın yerini, kâğıt ve kalemle yapılan büyük, manevî bir cihad almıştı. Eli kalem tutan binlerce insan hatta okuma yazma bilmeyen çok sayıda fedakâr gönüllü, Risale-i Nur'u yazma ve neşretme vazifesini üstlendi. Dinî değerlerin unutulmasına çalışıldığı bir zamanda, Bediüzzaman'ın kaleme aldığı eserleri sahiplenen Anadolu halkı, manevî bir seferberlik içine girdi. Sıkı polis takibatı altında bulunan Bediüzzaman'ın yazdığı eserler gizlice, el altından çoğaltılıyor ve dağıtılıyordu. Bu eserlerin böyle ağır şartlar altında, kısa bir süre içinde, tüm Anadolu sathında 600.000 nüshasının elle çoğaltılmış olması, tarihin benzerini kaydetmediği bir hadisedir. Hem de bu hadise, matbaanın yaygınlaştığı bir asırda gerçekleşiyordu.

Daha sonraki yıllarda Risale-i Nur ve Bediüzzaman hakkında çok sayıda dava açıldı. Dini siyasete alet etmekten tutun da cemiyet kurup devlet düzenini ortadan kaldırmaya teşebbüs etmeye kadar her çeşit asılsız iddia ve uydurma iftiralar ileri sürüldü. Sırf bir iman hizmeti ve İslamiyetin hakikatlerini anlatmaktan ibaret olan Risale-i Nur, her türlü tetkik ve incelemelerden geçirildi. En sonunda eserlerde hiçbir yönden suç unsuru olmadığı ve bu eserleri yazanların, dünyevî hiçbir gaye bulunmaksızın yalnızca bir manevî bağ ve kardeşlik duygusuyla bir araya geldikleri, mahkemelerin sayısız beraat kararlarıyla ve en sonunda da, kesinleşmiş üst mahkeme kararıyla tamamen ortaya çıkmış oldu.

Vefat ettiği 1960 senesine kadar ömrünün tamamını Risale-i Nur hizmetine adayan Bediüzzaman hapislerle, mahkemelerle, sıkı takiplerle ve açılan davalardan beraat aldığı halde mecbur tutulduğu zorunlu ikamet ve sürgünlerle, göz hapsinde tutulmasıyla, defalarca zehirlenmeye ve yok edilmeye çalışılmasıyla yirmi sekiz sene süren çileli bir hayat sürdü. Fakat bu büyük mücadelesi Allah'ın rahmetiyle neticesiz kalmadı, milyonlarca insan gönüllü olarak bu iman ve Kur'ân davasına sahip çıktı ve eserlerini dünyanın her yerindeki insanlara ulaştırmak için her türlü maddî-manevî fedakârlığı yaptılar.

Bugün kırk yedi dünya diline çevrildiği bilinen Risale-i Nur, günümüzde Anadolu sınırlarının çok ilerisine taşmış bulunuyor ve insanlık âlemine mal olma yolunda hızla ilerlemektedir. Çevrildiği dilleri konuşan insanlara İslâmiyetin hakkaniyetinin

gösterilmesinde ve iman hakikatlerinin aklen izah ve ispatında büyük etkiye sahip bu eserler, gayri müslimlerin İslâmîyete geçmelerinde ağırlıklı bir pay alıyor.

Dünyanın her yerinde Risale-i Nur ve Bediüzzaman hakkında çok sayıda sempozyum, panel, seminer, konferans gibi birçok akademik etkinlik düzenleniyor, doktora tezlerine konu oluyor ve yurt dışındaki bazı devletlerin eğitim birimlerinde ders kitabı olarak okutulması, adına kürsü ve enstitü açılması gündeme geliyor, bazılarında ise bunların hayata geçirildiği haberleri alınıyor. Ülkemizde ise Risale-i Nur Diyanet İşleri Başkanlığı eliyle basılmaya başlanıyor, ders kitabı olarak okutulması teklifleri yapılıyor ve Bediüzzaman'ın hiç vazgeçmediği ideali olan Medretüzzehra'nın kurulması için çalışmalar ve araştırmalar hızla devam ediyor, bu yönde ders müfredatları hazırlanıyor.

Medresetüzzehra maddî boyutuyla tesis ve inşa edilmediyse de tüm vatan sathını, evleri, köyleri, şehirleri ve hatta dış ülkeleri içine alan, dünya çapında bir **“Manevî Medresetüzzehra”**, kalplerde ve gönüllerde bütün ihtişamıyla inşa edildi. Birkaç kişinin biraraya gelerek Risale-i Nur okuduğu her mekân, **“Risale-i Nur Dershaneleri”** veya **“Nur Medreseleri”** manası içinde kabul edildi ve Medresetüzzehra'nın manen küçük ölçekli bir şubesi ve bir ders kürsüsü oldu.

Elbette maddî-manevî fedakârlıklarla açılmış ve hususî olarak iman hizmetine tahsis edilmiş özel mekânlar da dünyanın her yerinde çoklukla açıldı ve **“Nur Medreseleri”** bütün vatan sathına yayıldı. Şu anda Türkiye'nin ve dünyanın her yerinde açılmış büyüklü-küçüklü o kadar çok Risale-i Nur dershanesi vardır ki, sayısını ifade etmenin imkânı yoktur. Belki herhangi bir büyük şehirde binlerle ifade edilebilen sayıda olduğunu söylemek bir fikir verebilir.

Anadolu insanı bu eserlere öyle bir şekilde sahip çıktı ki, devlet eliyle okutulsa, basım ve dağıtımı yapılırsa ve kurumsallaşmış bir sistem içinde yayılmasına çalışılmış olsaydı, bu kadar çok insana mal olamazdı ve büyük çaplı bir sahada yayılamazdı denilebilir.

İşte her yaştan ve her konumdan insanın serbestçe gelerek Risale-i Nur derslerini gelip dinleyebileceği, herhangi bir hocalık vasfı aranmaksızın sadece gönüllülük ve istek temeline dayanarak özgürce ders verebileceği, şubeleri her yerde mevcut ve herkesin talebe olduğu ve çok başarılı bir insan mühendisliğinin gerçekleştirildiği, emsali görülmemiş, maddeten vücut bulmamış fakat gönüllerde taht kurmuş bir açık üniversite ve bir toplumsal dönüşüm projesi olarak milyonlarca insana mal olan **“Manevî Medresetüzzehra”**sı ile Risale-i Nur, tarihte eşine rastlanmamış bir eğitim seferberliğiyle ülkemizin her sathında yüksek nitelikli, okuyan, düşünen ve idealist insanlar yetiştirdi ve ilkokul mezunu insanlardan, üniversite kürsülerine konferans vermeleri için davet edilen **“Manevî Profesörler”** çıkardı.

Risale-i Nur'un hem ahlâken hem entelektüel anlamda özellikli ve vatana, millete faydalı insan yetiştirme adına yaptığı büyük hizmetler ve özellikle ebedî hayatların kurtarılmasında bir cankurtaran gibi imdada yetişmesi ve bu hüznü millete taptaze

bir şevk ve ümit aşılması ve kültürümüze, edebiyatımıza kattığı değer, gelecek nesillerin tarih sayfalarında minnetle ve şükranla yadedilecektir.

Ülkemizi bir ağ gibi saran bu ilim ve irfan mektebinin hiçbir resmî dayatma ve destek olmadan ve hatta eski yıllarda polis takibatıyla halkın rağbet etmesinin önüne geçilmesine çalışılmasına rağmen; (*Hâlbuki bu boşuna bir çabaydı. Birkaç insanın biraraya gelerek kitap okumasına ve sohbet etmesine hangi kanunla engel olunabilirdi ki? Açılan binlerce davanın tümünün beraatle sonuçlanmasıyla Nur mekteb-i irfanı, gönüller üstünde tesis edilen bir manevî okul olduğunu herkese ispat etti*) tamamen gönüllülük esasıyla her yerde açılmış olmaları, ülkemiz insanının yüksek ruhunun, vefa ve fedakârlıkla dolu kalbinin mümtaz bir misali ve toplumsal bir vakıa olarak tüm ihtişamıyla karşımızda durmaktadır...

Dipnotlar:

(1) bk. [Kastamonu Lahikası, \(155. Mektup\)](#)

(2) bk. [age.](#)

(3) bk. [Divan-ı Harb-i Örfi.](#)

(4) bk. *Buhârı, İmân, 39; Müslim, Müsâkat, 107; Ebu Davud, Büyû', 3; Tirmizî Büyû', 1; Neseî, Büyû', 2; İbn Mâce, Fiten, 14; Ahmed b. Hanbel, IV, 267.*

(5) bk. [Münâzarat.](#)